

(NÁVRH)

**AKTUALIZÁCIA PROJEKTU SYSTEMATICKEJ OBNOVY AUDIOVIZUÁLNEHO
DEDIČSTVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
NA ROKY 2019 - 2021**

DECEMBER 2018

OBSAH

ÚVOD	4
1. Pôsobnosť SFÚ v oblasti ochrany audiovizuálneho dedičstva	6
2. Projekt systematickej obnovy audiovizuálneho dedičstva.....	6
2.1 Obnova audiovizuálneho dedičstva SR za obdobie 1. január 2006 – 30. september 2018	6
2.2 Aktualizácia Projektu systematickej obnovy audiovizuálneho dedičstva SR na roky 2019 - 2021	6
3. Prezentácia a využívanie výsledkov Projektu systematickej obnovy audiovizuálneho dedičstva.....	7
4. Inventarizácia.....	9
5. Diagnostika	10
5.1 Finančné zabezpečenie	10
6. Ošetrovanie (Prezervácia).....	11
7. Obnova.....	12
7.1 Finančné zabezpečenie	13
8. Digitalizácia	13
8.1 Finančné zabezpečenie	14
9. Uschovávanie (Deponovanie).....	14
9.1 Finančné zabezpečenie	15
10. Evidencia, katalogizácia a sprístupňovanie audiovizuálneho dedičstva SR.....	16
10.1 Finančné zabezpečenie	17
11. Finančné zabezpečenie Projektu systematickej obnovy audiovizuálneho dedičstva SR na roky 2019 – 2021	17
11. Zoznam príloh.....	19
Príloha č. 1: Operácie cyklu obnovy audiovizuálneho dedičstva v špecializovaných filmových laboratóriách a procesy spracovania obnovy v rokoch 2016 – 2018 a procesy spracovania obnovy v rokoch 2019 – 2021	20
Príloha č. 2: Celkový prehľad obnovy audiovizuálneho dedičstva SR za obdobie 1. január 2006 – 30. september 2018.....	22

Príloha č. 3: Podmienky archivovania filmových materiálov a rozdelenie skladových priestorov	25
--	----

ÚVOD

Slovenská republika (ďalej aj „SR“) sa ratifikáciou Európskeho dohovoru o ochrane audiovizuálneho dedičstva (ďalej len „dohovor“) a Protokolu o ochrane televíznej produkcie k Európskemu dohovoru o ochrane audiovizuálneho dedičstva (ďalej len „protokol“) prihlásila k ochrane európskeho audiovizuálneho dedičstva a k zodpovednosti za jeho ochranu.

Ochrana audiovizuálneho dedičstva je jedným z poslání Slovenského filmového ústavu (ďalej aj „SFÚ“), ktorý sa v súlade so zákonom č. 40/2015 Z. z. o audiovízii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o audiovízii“) v oblasti audiovízie podieľa na uchovávaní, ochrane, obnove, zveľad'ovaní a sprístupňovaní audiovizuálneho dedičstva ako neoddeliteľnej súčasti kultúrneho dedičstva SR s cieľom uchovania audiovizuálnej tvorby ako formy kultúrneho vyjadrovania.

Systematická obnova audiovizuálneho dedičstva je jedným z prioritných projektov SFÚ, ktorým kontinuálne realizuje SR svoje záväzky plynúce z dohovoru. S dohovorom a protokolom, ktoré SR podpísala už 17. februára 2003, vyslovila súhlas Národná rada SR svojím uznesením č. 346 z 10. mája 2007 a prezident SR ich ratifikoval 14. augusta 2007. Dohovor pre SR nadobudol platnosť 1. januára 2008. Protokol pre SR nadobudol platnosť 1. apríla 2014. SR sa tak zaviazala okrem iného zabezpečiť pre archívy potrebné prostriedky na plnenie úloh definovaných dohovorom, podporovať reštaurovanie predmetov audiovizuálneho dedičstva a povoliť ich reprodukovanie s cieľom reštaurovania, vykonať príslušné opatrenia na zabezpečenie ochrany audiovizuálneho dedičstva a podporiť rozvoj technológií a depozitov určených na uchovávanie a reštaurovanie predmetov audiovizuálneho dedičstva.

V kontexte týchto záväzkov, v súvislosti s rozvojom technológií a stavu archivovaných audiovizuálnych záznamov bol vypracovaný Projekt systematickej obnovy audiovizuálneho dedičstva Slovenskej republiky s cieľom záchrany kinematografických a audiovizuálnych diel a ich postupného sprístupňovania verejnosti. Tento projekt schválila vláda SR uznesením č. 441 zo 17. mája 2006. Postupne vláda SR schválila aktualizáciu tohto projektu nasledovne:

- aktualizácia Projektu systematickej obnovy audiovizuálneho dedičstva Slovenskej republiky uznesením č. 25 zo 14. januára 2009 (išlo o aktualizáciu na roky 2009 - 2012). Uznesením č. 25/2009 bol zároveň časový harmonogram Projektu systematickej obnovy audiovizuálneho dedičstva Slovenskej republiky s ohľadom na technické a kapacitné možnosti pôvodného objemu archívnych materiálov, ktoré majú byť podľa projektu predmetom obnovy, schválený do roku 2033 (pri objeme cca 1,5 mil. EUR po valorizácii ročne na časť obnova audiovizuálneho dedičstva),
- aktualizácia Projektu systematickej obnovy audiovizuálneho dedičstva Slovenskej republiky na roky 2013 – 2015 uznesením č. 16 z 9. januára 2013,
- aktualizácia Projektu systematickej obnovy audiovizuálneho dedičstva Slovenskej republiky na roky 2016 – 2018 uznesením č. 15 z 13. januára 2016.

Vláda SR vzala na vedomie nasledujúce správy o plnení Projektu systematickej obnovy audiovizuálneho dedičstva Slovenskej republiky:

- Správy o plnení úloh vyplývajúcich z aktualizácie Projektu systematickej obnovy audiovizuálneho dedičstva v Slovenskej republike na svojom rokovaní 9. júna 2010 a rokovaní 18. mája 2011,
- Správu o plnení úloh vyplývajúcich z aktualizácie Projektu systematickej obnovy audiovizuálneho dedičstva v Slovenskej republike na roky 2013 – 2015 na rokovaní 30. júna 2016.

Vláda SR uznesením č. 15 z 13. januára 2016 uložila ministrovi kultúry úlohu predložiť správu o plnení úloh vyplývajúcich z aktualizácie Projektu systematickej obnovy audiovizuálneho dedičstva v Slovenskej republike na roky 2016 - 2018 na rokovanie vlády do 30. júna 2019

S cieľom pokračovať v plnení úloh súvisiacich s ochranou audiovizuálneho dedičstva SR s ohľadom na aktuálny stav a vývoj technológií sa predkladá na rokovanie vlády SR aktualizácia Projektu systematickej obnovy audiovizuálneho dedičstva Slovenskej republiky na roky 2019 – 2021.

1. PÔSOBNOSŤ SFÚ V OBLASTI OCHRANY AUDIOVIZUÁLNEHO DEDIČSTVA

Pôsobnosť SFÚ v oblasti ochrany audiovizuálneho dedičstva je vymedzená v § 22 zákona o audiovizíi, podľa ktorého SFÚ vykonáva štátnu správu v oblasti ochrany audiovizuálneho dedičstva a metodicky usmerňuje katalogizáciu, ochranu a obnovu fondu audiovizuálneho dedičstva a posudzuje audiovizuálnu hodnotu audiovizuálnych diel a audiovizuálnych záznamov (audiovizuálií).

Činnosti SFÚ ustanovuje § 21 zákona o audiovizíi, pričom v nadväznosti na oblasť ochrany audiovizuálneho dedičstva najmä zabezpečuje odborné uskladnenie, ošetrovanie, uchovávanie a obnovu audiovizuálneho dedičstva ako zákonný depozitár a umožňuje prístup verejnosti k audiovizuálnemu dedičstvu.

SFÚ je ako zákonný depozitár povinný uschovávať originálne nosiče audiovizuálií tak, aby ich nevystavil hrozbe odcudzenia, poškodenia alebo zničenia a je povinný ich odborne uschovávať a ošetrovať. SFÚ zároveň zastupuje SR ako riadneho člena v Medzinárodnej federácii filmových archívov FIAF (Fédération Internationale des Archives du Film).

2. PROJEKT SYSTEMATICKEJ OBNOVY AUDIOVIZUÁLNEHO DEDIČSTVA

Hlavným cieľom projektu je systematická ochrana a postupná obnova fondu audiovizuálneho dedičstva, ako aj jeho následné sprístupňovanie verejnosti. Systematika obnovy zahŕňa viacero fáz (inventarizácia, diagnostika, prezervácia/ošetrovanie, obnovenie, digitalizácia/reštaurovanie filmových materiálov a ich sprístupňovanie), ktoré sa postupne pre jednotlivé audiovizuálne a sprievodné dokumenty súvisiace s výrobou, distribúciou alebo uvádzaním audiovizuálií na verejnosti prelínajú. Priebežný a kompletný stav plnenia úloh projektu je možné nájsť vo výročných správach SFÚ (prístupné na <http://www.sfu.sk/slovensky-filmovy-ustav-o-nas/vyroczne-spravy>).

2.1 Obnova audiovizuálneho dedičstva SR za obdobie 1. január 2006 – 30. september 2018

Samotná obnova filmového materiálu musí byť realizovaná pri dodržaní etických pravidiel a všetkých noriem a štandardov archivačnej činnosti; predovšetkým normatívov a odporúčaní stanovených FIAF. Cyklus obnovy zahŕňa viaceré operácie, ktoré možno rozdeliť na operácie spojené s diagnostikou a operácie súvisiace s výrobou nových 35 mm filmových materiálov. Tieto operácie sú bližšie rozpracované v prílohe č. 1. Celkový prehľad obnovy audiovizuálneho dedičstva SR za obdobie 1. január 2006 – 30. september 2018 tvorí prílohu č. 2.

2.2 Aktualizácia Projektu systematickej obnovy audiovizuálneho dedičstva SR na roky 2019 – 2021

Príprava aktualizácie Projektu systematickej obnovy audiovizuálneho dedičstva SR na roky 2019 – 2021 je komplikovanejšia, keďže v auguste 2019 skončí v súčasnosti platná a realizovaná Rámcová dohoda o poskytnutí služieb č. 37/RZ/2015, ktorá bola uzavretá medzi SFÚ a spoločnosťou Ateliery Bonton Zlín a.s. V priebehu prvého polroka 2019 bude potrebné

zrealizovať nové verejné obstarávanie, aby práce na obnove filmových materiálov mohli plynúť pokračovať. Predpokladá sa určitý nárast cien za zadané práce a od toho sa bude odvíjať aj množstvo spracovaného a obnoveného filmového materiálu v rokoch 2019 – 2021.

SFÚ v rokoch 2006 – 2018 (k 30. septembru 2018) kompletne obnovil všetky existujúce filmové materiály k zbierkovým fondom Historické materiály, spravodajský film Nástup, fond Školfilm, spravodajský film Týždeň vo filme, Svet vo filme a Sonda, Animovaný film. Počas uvedeného obdobia boli súčasne obnovované filmové materiály k fondom Dlhometrážny hraný film a Krátkometrážny a stredometrážny dokumentárny film. Tieto posledné dva fondy sú čo do spracovania a obnovy najrozsiahlejšie a najkomplikovanejšie.

Fond Dlhometrážny hraný film je obnovený na 57,47% a zostáva obnoviť ešte 357 646 metrov filmového materiálu (143 titulov), fond Krátkometrážny a stredometrážny dokumentárny film je obnovený na 18,21% a zostáva obnoviť ešte 1 180 596 metrov filmového materiálu (2 483 titulov). Z celkového objemu existujúcej metráže filmového materiálu 3 787 041 metrov v zbierkach SFÚ je podľa vyššie uvedeného potrebné obnoviť ešte 1 538 242 metrov filmového materiálu pri súčasnom objeme existujúcich filmových materiálov v zbierkach SFÚ.

Podľa súčasných aktuálnych cien existujúcej rámcovej dohody platných do konca augusta 2019 môže SFÚ obnoviť ročne cca 100 000 metrov filmového materiálu. Z uvedeného vyplýva, že Projekt systematickej obnovy audiovizuálneho dedičstva SR by za daných cien bolo potrebné realizovať ešte približne 15 rokov pri poskytovaní rovnakého objemu finančných prostriedkov na daný projekt, pričom v roku 2033 by mohol byť ukončený.

V rokoch 2019 – 2021 plánuje SFÚ obnoviť cca 300 000 metrov čiernobieleho a farebného filmového materiálu ku krátkometrážnym, stredometrážnym a dlhometrážnym audiovizuálnym dielam SR.

3. PREZENTÁCIA A VYUŽÍVANIE VÝSLEDKOV PROJEKTU SYSTEMATICKEJ OBNOVY AUDIOVIZUÁLNEHO DEDIČSTVA

Národné kinematografické centrum Slovenského filmového ústavu (NKC SFÚ) plní svoju základnú úlohu prezentácie audiovizuálneho dedičstva v úzkej aktívnej spolupráci s Národným filmovým archívom SFÚ a Edičným oddelením SFÚ. NKC SFÚ prezentuje výsledky projektu a jeho digitálneho reštaurovania najmä vydávaním na DVD a BluRay nosičoch, účasťou na prehliadkach a festivaloch, vysielaním hraných a dokumentárnych filmov na území SR a ČR (RTVS, TV Markíza, TV JOJ, ČT, regionálne TV) a pravidelným vysielaním filmového týždenníka Týždeň vo filme z archívu SFÚ v programe televízie TA3.

V roku 2016 SFÚ pri príležitosti predsedníctva SR v Rade EÚ vydal kolekciu desiatich slovenských filmov na BluRay nosičoch, pričom kolekcia pozostáva aj z piatich archívnych filmov SFÚ a piatich filmov z nezávislého producentského prostredia. Vydanie kolekcie sa stretlo s veľmi pozitívnym ohlasom a umožnilo rozsiahlu prezentáciu nielen zastupiteľským úradom SR a kultúrnym inštitútom v zahraničí, ale aj v domácom prostredí. (Boxer a smrť (r. Peter Solan, 1962), Slnko v sieti (r. Štefan Uher, 1962), Vtáčkovia, siroty a blázni (r. Juraj Jakubisko, 1969), Ja milujem, ty miluješ (r. Dušan Hanák, 1980), Chodník cez Dunaj (r. Miloslav Luther, 1989).

Výsledky projektu sú prezentované aj v zahraničí prostredníctvom vydávania na DVD a BluRay nosičoch, pričom za sledované obdobie bolo v zahraničí vydaných

- 14 filmov pre francúzsky hovoriaci trh v prestížnom parížskom vydavateľstve Malavida (Francúzsko) – 322 (r. Dušan Hanák, 1969/DVD); Dialóg 20 40 60 (r. Peter Solan, Zbyněk Brynych, Jerzy Skolimowski/DVD); Obrazy starého sveta (r. Dušan Hanák, 1972/DVD); Ja milujem, ty miluješ (r. Dušan Hanák, 1980/DVD); Panna zázračnica (r. Štefan Uher, 1966/DVD); Boxer a smrť (r. Peter Solan, 1962/DVD); Slnko v sieti (r. Štefan Uher, 1962/DVD); Kristove roky (r. Juraj Jakubisko, 1967/DVD); Vtáčkovia, siroty a blázni (r. Juraj Jakubisko, 1969/DVD), Organ (r. Štefan Uher, 1964/DVD); Ružové sny (r. Dušan Hanák, 1976/DVD); Keby som mal pušku (r. Štefan Uher, 1971/DVD), Papierové hlavy (r. Dušan Hanák, 1995/DVD), Tri dcéry (r. Štefan Uher, 1968/DVD),
 - 5 filmov pre anglicky hovoriaci trh vo významom londýnskom vydavateľstve Second Run (Veľká Británia), Slnko v sieti (r. Štefan Uher, 1962/DVD); Vtáčkovia, siroty a blázni (r. Juraj Jakubisko, 1969/DVD); Obrazy starého sveta (r. Dušan Hanák, 1972/DVD); Drak sa vracia (r. Eduard Grečner, 1967/DVD); Panna zázračnica (r. Štefan Uher, 1966/DVD/BluRay),
 - 1 film pre nemecky hovoriaci trh vo vydavateľstve Bildstörung (Nemecko) – Boxer a smrť (r. Peter Solan, 1962/DVD/BluRay).
- SFÚ v rokoch 2016 až 2018 vydal 16 DVD alebo BluRay nosičov so slovenskými filmami a do konca roka 2018 sú naplánované ešte dve vydania DVD/BluRay nosičov.
- Prípad Barnabáš Kos (r. Peter Solan, 1964/DVD/BluRay);
 - 6 x Dežo Ursíny (2. vydanie) (4 krátkometrážne filmy (1980 – 1994) a 2 celovečerné filmy (1991 – 1997), DVD).

Okrem Kolekcie slovenských filmov pre SK PRES 2016 (BluRay) boli vydané Perinbaba (r. Juraj Jakubisko, 1985/BluRay), Fontána pre Zuzanu (r. Dušan Rapoš, 1985/BluRay), Zabudnite na Mozarta (r. Miloslav Luther, 1985/DVD), Čarovný svet animovaného filmu (dvojdisková kolekcia 30 slovenských archívnych animovaných filmov/DVD), Best of Viktor Kubal (Krvavá pani (1982), Zbojník Jurko (1976) a výber 13 krátkych filmov Viktora Kubala (1944 - 1989)/BluRay), Prípad Barnabáš Kos - talianska verzia (r. Peter Solan, 1964/DVD), Best of Viktor Kubal (Krvavá pani (1982), Zbojník Jurko (1976)/BluRay), Tichá radosť (r. Dušan Hanák, 1985/DVD), Súkromné životy (r. Dušan Hanák, 1990/DVD), Nevera po slovensky (r. Juraj Jakubisko, 1980/DVD).

Prezentácia audiovizuálneho dedičstva prebieha aj na podujatiach a festivaloch doma aj v zahraničí. Medzi najväčšie projekty patrili prezentácie v Nemecku, kde sa prehliadok konalo hneď niekoľko. Za všetky možno spomenúť filmový cyklus v prestížnom berlínskom kine Zeughaus, kde pod názvom „Slovenská nová vlna“ boli uvedené viaceré filmy z predsedníckeho balíčka a tiež ďalšie významné tituly z obdobia (česko)slovenskej novej vlny. Podobný program uviedla aj významná kinotéka filmového múzea vo Frankfurt nad Mohanom. Na pôde ďalších partnerov SFÚ v rámci FIAF sa konala samostatná prehliadka SK PRES v Cinemateca Portuguesa v Lisabone a v závere roka sa slovenský program, v zaujímavej a rozšírenej podobe, prepracoval aj na pôdu prestížneho kultúrneho centra BOZAR v Bruseli, ako aj do Cinematek – Belgického kráľovského filmového archívu. Filmy z balíčka archívnych filmov v rámci SK PRES boli ďalej uvedené v Bielorusku, Írsku, Nemecku, Maďarsku, Španielsku, Srbsku, Poľsku, Portugalsku, Luxembursku, na Taiwane, v Bulharsku, Mexiku, Rusku, Taliansku, Veľkej Británii, Estónsku, Dánsku, Turecku, Uzbekistane, Belgicku, Lotyšsku a Macedónsku.

Okrem podujatí v rámci SK PRES boli slovenské archívne filmy v rokoch 2016 až 2018 (I. polrok) uvedené na viac ako 30 prestížnych prehliadkach a festivaloch (výber). Medzi najvýznamnejšie medzinárodné podujatia, kde bolo slovenské audiovizuálne dedičstvo prezentované, patrili svetové premiéry digitálne reštaurovaných filmov na jednom z najprestížnejších festivalov archívneho filmu Lumière Lyon (Francúzsko) – Krvavá pani

(r. Viktor Kubal, 1980) v roku 2017 a Prípád Barnabáš Kos (r. Peter Solan, 1964) v roku 2018 – ďalej medzinárodná premiéra digitálne reštaurovaného filmu Signum Laudis (r. Martin Hollý, 1980) na MFF Karlove Vary v roku 2018, ako aj účasť BluRay kolekcie Best of Viktor Kubal vo finále súťaže Il Cinema Ritrovato DVD Awards Bologna v roku 2018, v španielskej premiére uvedená mini-retrospektíva diela Viktora Kubala na festivale žánrových filmov v španielskom meste Sitges v roku 2018 či uvedenie filmu Prípád Barnabáš Kos v oficiálnom programe MFF Tallinn Black Nights v roku 2018.

4. INVENTARIZÁCIA

Inventarizácia audiovizuálneho dedičstva predstavuje prvú fázu systematickej obnovy audiovizuálneho dedičstva. SFÚ v predchádzajúcom období v rámci svojej akvizičnej činnosti preberal rôzne filmové materiály, ktoré zo svojich zbierok vyrad'ovali viaceré inštitúcie, ako i súkromné osoby. Na základe ponúk a priložených zoznamov SFÚ tieto materiály prebral, spracovával a začleňoval do svojich filmových zbierok (napr. z Pedagogického ústavu, Ústavu zdravotnej výchovy, základných škôl, VŠMU, zo zastupiteľských úradov SR v zahraničí). SFÚ vo vlastnej réžii udržiava proces postupnej inventarizácie v rámci vlastných zbierok a získaných akvizícií.

Tabuľka 1: Výstup inventarizácie filmových zbierok SFÚ zrealizovaný k 30. septembru 2018

Spolu				
Pozitívne filmové kópie:	Tituly	Kópie	Metráž	Kotúče
Počet základných objektov	8 971	8 789	3 787 041	11 067
Počet duplicitných objektov	2 347	3 915	2 927 088	7 052
Počet objektov v cudzojazyčnej verzii	248	454	722 734	1 493
Počet nových vyrobených objektov na uchovanie audiovizuálneho dedičstva (obnova)	4 253	4 302	1 787 650	5 300
Pozitívne depozitné filmové kópie	80	81	187 054	384
Pozitívne akvizičné filmové kópie	57	57	141 530	284
Rozmnožovacie materiály:	Metráž			Kotúče
negatív obrazu (NO) pôvodný	2 970 379			11 152
negatív zvuku (NZ) pôvodný	2 866 959			10 156
dubnegatív (DN) pôvodný	808 083			2 659
dubpozitív (DP) pôvodný	2 704 727			9 736
MG pásy	1 824 964			1 181
dubnegatív nový – Obnova	940 168			3 335
negatív zvuku nový – Obnova	110 609			355
dubpozitív nový – Obnova	737 103			2 751
% obnovených – kópie			47,41%	
% obnovených rozmnožovacích materiálov			19,12%	

Tabuľka 2

	Metráž	Kotúče
Spolu filmové kópie KK, KO:	9 553 097	25 580
Spolu rozmnožovacie materiály NO, NZ, DN, DP, MG:	12 962 992	41 325
Spolu:	22 516 089	66 905

5. DIAGNOSTIKA

Proces diagnostiky je v širšom význame odborného termínu chápaný ako súhrn odborných činností, ktoré vedú k zbieraniu čo možno najpodrobnejších a komplexných informácií o okamžitom stave filmu s cieľom získať všetky potrebné informácie pre rozhodovanie o náprave zistených defektov, teda o rozsahu a požiadavkách na ošetrovanie materiálu.

SFÚ má doteraz zrealizovanú diagnostiku tých filmových materiálov, ktoré boli zaradené v Projekte systematickej obnovy audiovizuálneho dedičstva SR a v prioritnom projekte Zákonný depozitár, zostávajúca časť rozmnožovacích a zabezpečovacích materiálov nie je diagnostikovaná ani ošetrovaná.

Tabuľka 3: Stav diagnostiky materiálov SFÚ k 30. septembru 2018

Rozmnožovacie materiály SFÚ podľa druhu filmového materiálu	Celková metráž rozmnožovacích materiálov v SFÚ k 30.9.2018	Zdiagnostikovaná a ošetrovaná metráž rozmnožovacích materiálov SFÚ k 30.9.2018	Zostatok metráže rozmnožovacích materiálov SFÚ bez diagnostiky a ošetrovania (zostáva ošetriť)
Negatív obrazu (NO)	2 970 379	2 661 774	209 787 (7,06%)
Negatív zvuku (NZ)	2 866 959	2 587 333	180 388 (6,29%)
Duplikátny negatív (DN)	808 083	708 231	91 401 (11,31%)
Duplikačný pozitív (DP)	2 704 727	1 135 852	1 496 636 (55,33%)
Magnetické pásy (MP)	1 824 964	925 978	898 986 (49,26%)
Spolu metráž	11 175 112	8 019 168	2 877 198 (25,75%)

Systematická diagnostika sa v súčasnosti osobitne nerealizuje, keďže nie sú na ňu vyčlenené účelovo určené finančné prostriedky, ktoré by umožňovali takéto nakladanie s filmovým materiálom. V súčasnosti sa preto diagnostika realizuje podľa aktuálneho kritéria miery poškodenia, hodnoty materiálu, potreby exploatácie titulu tak, aby sa predišlo nezvratnej strate materiálu.

5.1 Finančné zabezpečenie

V rokoch 2019 – 2021 je potrebné, okrem objemu predpokladaného rozsahu laboratórnych prác – výroby nových filmových materiálov a ich prepisu na záznamové médium v rámci Projektu systematickej obnovy audiovizuálneho dedičstva SR, diagnostikovať a ošetriť 1 728 000 m zabezpečovacích (východných) materiálov. Na základe cenníka služieb dodávateľa z verejného obstarávania na obdobie od 1. septembra 2015 do 31. augusta 2019 je cena podrobnej diagnostiky a kompletného ošetrovania filmových materiálov za jeden bežný meter vo výške 0,488 EUR bez DPH a cena za jeden kus obalu je 2,35 EUR bez DPH.

Pre nasledujúce obdobie je potrebné realizovať verejné obstarávanie na zabezpečenie dodávateľa služieb laboratórneho spracovania filmových materiálov. S ohľadom na priemerný nárast ceny práce v celej EÚ oproti roku 2015 a aktuálneho prieskumu ceny týchto prác,

očakávame nárast na tejto položke o cca 10 % na sumu 0,54 EUR bez DPH za jeden bežný meter diagnostiky a kompletného ošetrovania. Pri cene obalu nepredpokladáme zvýšenie ceny.

Náklady na diagnostiku a kompletné ošetrovanie zabezpečovacích (východných) materiálov predstavujú spolu s DPH 1 119 744 EUR (1 728 000 x 0,54 EUR = 933 120 EUR bez DPH a 186 624 EUR DPH). Náklady na kúpu obalov – počet 4 660 kusov – predstavujú spolu s DPH 13 129,92 EUR (4 656 x 2,35 = 10 941,60 EUR bez DPH a 2 188,32 EUR DPH). Na základe uvedeného je nevyhnutné vynaložiť finančné prostriedky na realizáciu záchrany audiovizuálneho dedičstva vo výške 1 132 873,92 EUR za obdobie rokov 2019 – 2021, čo priemerne ročne predstavuje sumu 377 624,64 EUR. Táto suma je zahrnutá v objeme finančných prostriedkov uvedených v tabuľke v časti 7.1.

Nakoľko stav filmových materiálov vyžaduje podstatne väčší objem metráže (teda nad rámec vyššie uvedených 1 728 000 m, ktorých diagnostika a ošetrovanie bude hradená z Projektu systematickej obnovy audiovizuálneho dedičstva SR) na záchranu zabezpečovacích a rozmnožovacích materiálov slovenských filmov, je okrem vyššie uvedeného objemu potrebné zabezpečiť, aby sa **ročne** ošetrilo minimálne ďalších 275 000 metrov rozmnožovacích materiálov. Náklady na tieto služby predstavujú ročne spolu s DPH 178 200,- EUR (148 500 EUR bez DPH a 29 700 EUR DPH). Náklady na kúpu obalov počet 1 000 kusov predstavujú spolu s DPH 2 820 EUR (2 350 EUR bez DPH a 470 EUR DPH). Na základe rozsahu časti filmových materiálov, ktoré je potrebné zadať na ošetrovanie nad rámec zabezpečovacích materiálov, ktorých ošetrovanie bude hradené z Projektu systematickej obnovy audiovizuálneho dedičstva Slovenskej republiky, je potrebné zabezpečiť finančné prostriedky na realizáciu záchrany audiovizuálneho dedičstva vo výške 181 020 EUR ročne **ako dodatkové zdroje k existujúcemu objemu finančných prostriedkov v rámci vlastného projektu Systematickej obnovy audiovizuálneho dedičstva Slovenskej republiky, čo na obdobie rokov 2019 – 2021 predstavuje 543 060 EUR.**

Vzhľadom na predpoklad priebežného nárastu rozmnožovacieho materiálu si bude diagnostika vyžadovať kontinuálne zabezpečenie finančných prostriedkov.

Tabuľka 4: Finančné zabezpečenie diagnostiky v rokoch 2019 -2021

Položka podľa aktivity	Rok			Spolu v EUR
	2019 v EUR	2020 v EUR	2021 v EUR	
Diagnostika	181 020* BV	181 020* BV	181 020* BV	543 060* BV

*Diagnostika bude finančne zabezpečená v závislosti od disponibilných finančných zdrojov ministerstva kultúry formou prioritného projektu Zákonný depozitár : ošetrovanie originálnych rozmnožovacích a zabezpečovacích materiálov audiovizuálnych diel.

6. OŠETROVANIE (PREZERVÁCIA)

Súbor operácií prezervačného pracoviska zahŕňa niekoľko činností, medzi ktoré patria najmä inšpekcia filmu, čistenie filmu, sťahovanie filmového pásu, meranie geometrických rozmerov filmu a spojovanie a lepenie filmu. SFÚ nemá v súčasnosti k dispozícii vytvorené špecializované laboratórne pracovisko a technické zariadenia na diagnostiku originálnych

filmových materiálov (negatívy) a zabezpečovacích filmových materiálov (duplikačné pozitívy). Laboratórne služby pre SFÚ na základe výsledkov verejného obstarávania poskytujú filmové laboratória českej spoločnosti Bonton, a.s., ktoré sa špecializujú práve na spracovávanie archívnych filmových materiálov.

Pre zabezpečenie správneho fungovania depozitného pracoviska filmového archívu SFÚ je preto nevyhnutné do budúcnosti vybudovať v archívnom sklade SFÚ v Pezinku vlastné inšpekčné pracovisko pre zabezpečenie základných kontrolných a inšpekčných procesov bez toho, aby kinematografické filmy museli opustiť objekt filmového archívu.

7. OBNOVA

V období rokov 2015 až 2019 sa aj vzhľadom na realizáciu projektu Digitálna audiovizia v rámci obnovy audiovizuálneho dedičstva realizujú laboratórne práce v certifikovaných filmových laboratóriách Bonton, a.s.. Rámcová dohoda o poskytnutí služieb č. 37/RZ/2015 bola uzavretá 30. júla 2015 medzi SFÚ a spoločnosťou Ateliery Bonton Zlín a.s. (v roku 2016 zmena názvu spoločnosti na Bonton, a.s.) na dobu určitú od 1. septembra 2015 do 31. augusta 2019 a na minimálny ročný objem 1 100 000 EUR bez DPH, realizovaná čiastkovými zmluvami maximálne do výšky ponuky – t. j. 4 589 467,93 EUR bez DPH, čo pri 20 % DPH predstavuje minimálnu celkovú hodnotu v sume 5 507 361,516 EUR. Zmluvný rozsah obnovy sa špecifikuje čiastkovými zmluvami v priebehu príslušného roka, obsah laboratórnych prác, ich výstupov a spôsob stanovenia ceny vyplýva z tejto rámcovej dohody.

Predpokladaný rozsah laboratórnych prác a ich výstupu k sprístupňovaniu podľa Rámcovej dohody č. 37/RZ/2015 – výroba na roky 2015 – 2019 – do 31. augusta 2019:

- Výroba cca do 43 000 metrov nových KK (kombinovaná kópia) spravodajských filmových materiálov vrátane kompletného ošetrenia dodaných rozmnožovacích materiálov k výrobe.
- Výroba cca do 410 000 metrov nových čiernobielych duplikačných filmových rozmnožovacích materiálov (DN – duplikátny negatív (IMN) a DP – duplikačný pozitív) ku krátkometrážnym a dlhometrážnym filmom, výroba cca do 225 000 metrov farebných nových duplikačných filmových rozmnožovacích materiálov (IMN a IMP) ku krátkometrážnym a dlhometrážnym filmom: výroba nového rozmnožovacieho materiálu na surovinu typu Internegative (výroba z KK) pri materiáloch, z ktorých SFÚ nevlastní žiadny iný vhodný rozmnožovací materiál.
- Výroba nových KK z dodaných krátkometrážnych a dlhometrážnych filmov – do cca 1 670 000 metrov (do cca 1 100 000 čiernobielych metrov a do cca 570 000 farebných metrov – kontrolné kópie pri výrobe, výsledná nová kópia, kontrolná kópia z nového DN/IMN).
- Výroba ďalších nových KK podľa aktuálnych potrieb SFÚ.
- Kompletné ošetrenie a diagnostika všetkých dodaných rozmnožovacích materiálov.

Predpokladaný rozsah laboratórnych prác na obdobie od 1. septembra 2019 do 31. decembra 2021 a nasledujúce obdobie je obdobný ako v predchádzajúcom období, avšak pri predpokladanom zvýšení ceny práce, ceny filmovej suroviny, čistiacich a ďalších chemikálií, očakávame dopad na jednotkové ceny laboratórneho spracovania. Z uvedeného vyplýva reálny predpoklad nižšej metráže o cca 10% -15%. Skutočné ceny na obdobie od 1. septembra 2019 do 31. augusta 2022 budú výsledkom verejného obstarávania - nadlimitnej zákazky, verejnej súťaže.

7.1 Finančné zabezpečenie

Tabuľka 5: Finančné zabezpečenie projektu obnovy v rokoch 2019 – 2021 (Návrh rozpočtu na rok 2019 a rozpočtového výhľadu na roky 2020 – 2021)

Položka podľa aktivity	Rok			Spolu v EUR
	2019 v EUR	2020 v EUR	2021 v EUR	
Obnova	1 528 542 * BV	1 528 542* BV	1 528 542* BV	4 585 626 * BV
Z toho				
Platy	98 400	98 400	98 400	295 200
Odvody	34 391	34 391	34 391	103 173
Služby	1 395 751	1 395 751	1 395 751	4 187 253
<i>V tom služby diagnostiky a ošetrovania</i>	377 625	377 625	377 625	1 132 875
<i>V tom výroba nových materiálov a prepis na záznamové médium</i>	1 018 126	1 018 126	1 018 126	3 054 378

* Obnova bude finančne zabezpečená formou kontraktu SFÚ s ministerstvom kultúry na príslušný kalendárny rok. SFÚ nepožaduje zvýšenie finančného objemu na laboratórne spracovanie filmových materiálov, ročne je príspevok upravovaný len o zákonnú valorizáciu platov a k nim prislúchajúcich odvodov do poisťných fondov. V nasledujúcom období od 1. septembra 2019 až do 31. augusta 2022 bude zrejmé obnovené menšie množstvo metráže filmov vzhľadom na predpoklad mierneho nárastu cien oproti stavu roku 2015, keď sa realizovalo verejné obstarávanie na roky 2016 – 2019.

8. DIGITALIZÁCIA

Do procesu digitalizácie sú zaradené výhradne filmové objekty, ktorých nosiče prešli filmovou obnovou. Od roku 2011 sa realizoval národný projekt Digitálna audiovizia v rámci Operačného programu informatizácia spoločnosti – Prioritná os 2, Rozvoj pamäťových a fondových inštitúcií a obnova ich národnej infraštruktúry, opatrenia 2.1: Digitalizácia obsahu pamäťových a fondových inštitúcií, jeho archivovanie, sprístupňovanie a zlepšenie systémov jeho získavania, spracovania a ochrany. SFÚ ho realizoval v spolupráci s partnerom, ktorým je RTVS. K fyzickému ukončeniu projektu, t. j. ukončeniu realizácie aktivít projektu došlo

k 30. novembru 2015, keď boli všetky merateľné ukazovatele úspešne naplnené, k finančnému ukončeniu projektu došlo k 22. júnu 2016, čím bol projekt celkovo ukončený. Projekt sa od 23. júna 2016 dostal do obdobia udržateľnosti, ktorá bude trvať päť rokov od ukončenia projektu, počas ktorých sa SFÚ zaviazal ročne digitalizovať minimálne 50 filmových objektov (za rok 2016 to bolo 72, za rok 2017 to bolo 72 a k 30. júnu 2018 to bolo 29). Udržateľnosť projektu Digitálna audiovizia za SFÚ zabezpečujú najmä pracovníci oddelenia Digitálna audiovizia Národného filmového archívu v priestoroch digitalizačného pracoviska SFÚ na Špitálskej č. 4 v Bratislave, ktoré bolo vybudované v prvej polovici roku 2014 a vytvára komplexný funkčný a systémový celok na realizáciu digitalizácie a digitálneho reštaurovania filmového dedičstva s priamymi väzbami na celý proces uchovávania a prístupňovania audiovizuálneho dedičstva SR.

Hlavným cieľom je aj v ďalšom období digitalizácia audiovizuálneho dedičstva SR. Pre jeho napĺňanie je potrebné udržiavať digitalizačné pracovisko SFÚ, ako aj zabezpečiť jeho kontinuálny rozvoj a aktualizáciu, najmä v zmysle technologickom a personálnom, pretože vytvára predpoklady pre samotnú digitalizáciu filmových objektov.

8.1 Finančné zabezpečenie

Finančné zabezpečenie projektu digitalizácie audiovizuálneho dedičstva SR je realizované v rozpočte inštitúcie v rámci udržateľnosti národného projektu Digitálna audiovizia formou kontraktu SFÚ s ministerstvom kultúry.

Tabuľka 6: Návrh rozpočtu na rok 2019 a rozpočtového výhľadu na roky 2020 – 2021 pre projekt Digitálna audiovizia v udržateľnosti

Por. č.	Položka	2019 v EUR	2020 v EUR	2021 v EUR	Spolu v EUR
1	Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania	276 052	276 052	276 052	828 156
2	Poistné a príspevok do poisťovní	115 696	115 696	115 696	347 088
3	Tovary a služby	950 024	950 024	950 024	2 850 072
	SPOLU Bežné výdavky	1 341 772	1 341 772	1 341 772	4 025 316
	Príspevok MK SR	1 331 772	1 331 772	1 331 772	3 995 316
	Vlastné zdroje SFÚ	10 000	10 000	10 000	30 000

9. USCHOVÁVANIE (DEPONOVANIE)

Deponovanie kinematografického filmu sa riadi platnými národnými a medzinárodnými normami, príslušnými predpismi, medzinárodne rešpektovanými pravidlami a odporúčaniami. Deponovanie materiálu na nitrátovej alebo nitrocelulózej podložke sa o. i. riadi aj bezpečnostnými predpismi upravujúcimi nakladanie s nebezpečnými horľavými a výbušnými materiálmi. SFÚ deponuje filmové materiály, ktoré sú audiovizuálmi, ako aj zahraničné filmy, ktoré sa využívajú prevažne na študijné účely. Tieto kópie zahraničných filmov sú v súčasnosti uložené v prenajatých priestoroch vybavených statickými regálmi.

SFÚ ako orgán štátnej správy v oblasti ochrany audiovizuálneho dedičstva vydal ako základný metodický manuál pre zákonných depozitárov aj dobrovoľných depozitárov audiovizuálií Technické podmienky pre depozit audiovizuálií.

K 30. septembru 2018 bol stav filmových zbierok SFÚ nasledujúci:

Slovenské filmové zbierky (všetky fondy):

- počet titulov v zbierkach (bez duplícít): 8 971;
- kompletný počet metrov filmového materiálu k jednotlivým titulom (všetky druhy filmových materiálov – rozmnožovacie materiály + filmové kópie): 22 516 089.

Zahraničné filmové zbierky (len filmové kópie):

- počet titulov zahraničných filmov: 6 761;
- počet kotúčov zahraničných filmov: 30 130.

SFÚ v súčasnosti disponuje dvoma vlastnými (majetok štátu v správe SFÚ) skladovými priestormi, a to v budove svojho sídla na Grösslingovej č. 32, Bratislava (ktoré sú dlhodobo vhodné iba ako operatívny sklad pre výpožičky distribučných filmových kópií a ako priestory pre technickú kontrolu tohto filmového materiálu) a depozitom v Pezinku (ktorý spĺňa kritériá podľa FIAF pre uskladnenie originálov negatívnych materiálov). Celková plocha skladových priestorov pre uloženie súčasných zbierok SFÚ je 2.158 m². Z toho v správe SFÚ je len 1.117 m², čo predstavuje 51,8 % celkovej skladovej plochy. Okrem vlastných skladových priestorov má SFÚ prenajaté dva priestory, a to jeden v Bratislave na Martákovej ulici a jeden v Pezinku – Panholec. V súčasnosti SFÚ vôbec nedisponuje skladovým priestorom na uloženie zabezpečovacích rozmnožovacích materiálov (pôvodných + obnovených). Podmienky archivovania filmových materiálov v skladových priestoroch SFÚ a rozdelenie zbierkových fondov podľa lokalizácie skladu tvoria prílohu č. 3.

Je žiaduce, aby v nasledujúcom období SFÚ, v spolupráci s ministerstvom kultúry, intenzívne riešil otázku deponovania filmových materiálov, konkrétne zabezpečením chýbajúcich dvoch depozitov – depozitu zabezpečovacích materiálov a medziskladu pre neošetrené akvizície formou prevodu správy majetku štátu alebo prenájmom.

9.1 Finančné zabezpečenie

Podľa kvalifikovaného odhadu na rekonštrukciu archívu (**depozitu zabezpečovacích rozmnožovacích materiálov**) možno predpokladať náklady v objeme 150 000 EUR kapitálových výdavkov na jeho vybavenie mobilnými regálmi, klimatizačnými zariadeniami a i. a na jeho prevádzkové náklady, prípadne nájom cca 36 000 EUR ročne. Spolu na obdobie rokov 2019-2021 suma predstavuje 258 000 Eur. Pri predpokladanom náraste rozmnožovacích materiálov a plynulej realizácii projektu táto rozloha bude postačovať na časový horizont 20 rokov.

Odhadom možno uviesť, že rozloha **medziskladu pre neošetrené akvizície** by nemala byť menšia ako 200 m². Predpokladané náklady na ich zabezpečenie sú vo výške do 50 000 EUR, z toho prevádzkové náklady, prípadne nájomné sú cca 15 000 EUR ročne (t. j. 45 000 EUR na tri roky – bežné výdavky) a vstupné náklady na stacionárne regály a ďalšie zariadenie skladu v sume 20 000 EUR (kapitálové výdavky) spolu celkom 65 000 EUR. Náklady sú relatívne nízke vzhľadom na to, že nie je potrebné dodržiavať až tak náročné teplotné parametre ako pri depozite obnovených duplikátov.

Objekt depozitu v Pezinku nepretržite vyžaduje správu a údržbu systémov, revízie zariadení, spotrebný materiál a iné. Podstatným nákladom je spotreba elektrickej energie, ktorá je

potrebná na prevádzku chladiacich a klimatizačných zariadení, obzvlášť v letných mesiacoch. Podľa predpokladanej spotreby elektrickej energie (priemerne 2 500 EUR mesačne), pri zohľadnení nákladov na vyššie uvedené služby a správu systémov, ako i vlastnú manipuláciu a ochranu filmových materiálov, si prevádzka skladu vyžaduje pre ďalšie obdobie náklady v rokoch 2019-2021 v sume **35 000 EUR ročne** bežných výdavkov (t. j. spolu na uvedené 3-ročné obdobie v sume 105 000 EUR). Z vyššie uvedených požiadaviek vyplýva potreba na zabezpečenie financovania deponovania vo výške 428 000 EUR. Z toho depozit zabezpečovacích materiálov 258 000 EUR, medzisklad pre neošetrené akvizície 65 000 EUR a depozit filmových materiálov v Pezinku 105 000 EUR.

Tabuľka 7: Finančné zabezpečenie deponovania v rokoch 2019 -2021

Položka podľa aktivity	Rok v EUR			Spolu v EUR
	2019	2020	2021	
deponovanie	106 000*	236 000*	86 000*	428 000
	z toho KV 20 000* BV 86 000*	z toho KV 150 000* BV 86 000*	z toho BV 86 000*	z toho KV 170 000 BV 258 000

* Pre obdobie rokov 2019 a 2021 bude deponovanie finančne zabezpečené v závislosti od disponibilných finančných zdrojov ministerstva kultúry formou prioritného projektu a z vlastných zdrojov SFÚ.

10. EVIDENCIA, KATALOGIZÁCIA A SPRÍSTUPŇOVANIE AUDIOVIZUÁLNEHO DEDIČSTVA SR

SFÚ realizuje už od roku 2002 dlhodobý projekt integrovaného automatizovaného audiovizuálneho informačného systému SK CINEMA na základe projektu schváleného ministerstvom kultúry. Informačný systém SK CINEMA je určený na spracovávanie, uchovávanie, prepájanie, organizáciu, vyhľadávanie a prezentáciu informácií a poznatkov, ktoré sa získavajú, vytvárajú a využívajú pri práci jednotlivých oddelení SFÚ. V procese spracovávaní filmových, archívnych, dokumentačných a knižničných zbierok a fondov v správe SFÚ sa v kontexte informačného systému SK CINEMA realizujú výskumné a odborné katalogizačné činnosti, ktorých výstupom sú rozličné databázové záznamy začlenené na základe typu do jednej z nasledujúcich základných databáz: Slovenská filmová databáza, Katalóg SFÚ, Heslár SFÚ.

Tieto databázy, ako aj elektronické kópie vybraných zbierkových predmetov a archívnych dokumentov SFÚ, sú od 30. novembra 2013 verejne prístupné na internete (prístupné na sídle <http://www.skcinema.sk>). Počet vyhľadávaní prostredníctvom filmového portálu sa od jeho spustenia každým rokom zvyšuje, v 1. polroku 2018 sa uskutočnilo 96 392 vyhľadávaní (medziročné porovnanie: r. 2017 – 186 147 vyhľ., r. 2016 – 109 483 vyhľ., r. 2015 – 102 671 vyhľ., r. 2014 – 42 781 vyhľ.). Základnou softvérovou platformou informačného systému SK CINEMA je modulárny systém Advanced Rapid Library (ARL), kde bol k 30. júnu 2018 celkový počet záznamov 530 238. Pre napĺňanie hlavných cieľov projektu SK CINEMA sú aj v nasledujúcom období stanovené nasledujúce rozvojové priority: zvýšenie technickej interoperability systému; zvýšenie sémantickej interoperability systému a obohatenie obsahu; prepojenie informačného systému SK CINEMA s informačnými systémami na medzinárodnej, národnej, medziinštitucionálnej úrovni a inštitucionálnej úrovni; zvýšenie

rozsahu a kvality služieb poskytovaných používateľom a sprístupnenie obsahu prostredníctvom webového rozhrania; rozvoj ľudských zdrojov v SFÚ v oblasti katalogizácie a odborného popisu; doplnenie hardvérového vybavenia, technologického zariadenia a bežného softvéru.

10.1 Finančné zabezpečenie

Tabuľka 8: Finančné zabezpečenie evidencie, katalogizácie a sprístupňovania rokoch 2019 - 2021.

Položka podľa aktivity	Rok v EUR			Spolu v EUR
	2019	2020	2021	
evidencia katalogizácia a sprístupňovanie	130 000* z toho KV 30 000* BV 100 000*	130 000* z toho KV 30 000* BV 100 000*	130 000* z toho KV 30 000* BV 100 000*	390 000* z toho KV 90 000* BV 300 000*

*Evidencia, katalogizácia a sprístupňovanie budú finančne zabezpečené v závislosti od disponibilných finančných zdrojov ministerstva kultúry formou prioritného projektu a z vlastných zdrojov SFÚ.

11. FINANČNÉ ZABEZPEČENIE PROJEKTU SYSTEMATICKEJ OBNOVY AUDIOVIZUÁLNEHO DEDIČSTVA SR NA ROKY 2019 – 2021

Tabuľka 9: Finančné zabezpečenie Projektu systematickej obnovy audiovizuálneho dedičstva SR na roky 2019 a 2021

Por. č.	Položka podľa aktivity	Rok			Spolu v EUR
		2019 v EUR	2020 v EUR	2021 v EUR	
1	Diagnostika, ošetrovanie	181 020	181 020	181 020	543 060
2	Obnova	1 528 542	1 528 542	1 528 542	4 585 626
3	Deponovanie	106 000	236 000	86 000	428 000
4	Evidencia, katalogizácia a sprístupňovanie	130 000	130 000	130 000	390 000
5	Digitalizácia	1 341 772	1 341 772	1 341 772	4 025 316
Spolu		3 287 334	3 417 334	3 267 334	9 972 002

Aktualizácia Projektu systematickej obnovy audiovizuálneho dedičstva SR na roky 2019-2021 je z hľadiska dĺžky trvania projektu (do roku 2033) určitým medzníkom. Projekt sa v tomto období dostáva do druhej polovice, možno konštatovať, že projekt je nastavený dobre, priebežné plnenie je nanajvýš uspokojujúce a jeho aktualizácia je základom pre úspešné plnenie úloh i v nasledujúcom období. K najaktuálnejším úlohám v nasledujúcom dvojročnom období patrí riešenie priestorov pre deponovanie filmových materiálov a zabezpečenie dodávateľa laboratórneho spracovania filmových materiálov na nasledujúce obdobie rokov 2019-2022 formou nadlimitnej verejnej súťaže. Ďalšou úlohou bude na základe priebežných prírastkov archívnych materiálov napríklad aj z pozostalostí významných osobností vyhodnotiť nárast materiálu, ktorý bude potrebné zahrnúť do Projektu systematickej obnovy audiovizuálneho dedičstva SR.

12. ZOZNAM PRÍLOH

Príloha č. 1: Operácie cyklu obnovy audiovizuálneho dedičstva v špecializovaných filmových laboratóriách a procesy spracovania obnovy v rokoch 2016 – 2018 a procesy spracovania obnovy v rokoch 2019 – 2021

Príloha č. 2: Celkový prehľad obnovy audiovizuálneho dedičstva SR za obdobie 1. január 2006 – 30. september 2018

Príloha č. 3: Podmienky archivovania filmových materiálov a rozdelenie skladových priestorov

Príloha č. 1: Operácie cyklu obnovy audiovizuálneho dedičstva v špecializovaných filmových laboratóriách a procesy spracovania obnovy v rokoch 2016 – 2018 a procesy spracovania obnovy v rokoch 2019 – 2021

Rozdelenie procesov spracovania obnovy audiovizuálneho dedičstva podľa druhov materiálov

Laboratórne práce pri dlhometrážnych hraných tituloch a krátkometrážnych dokumentárnych filmoch:

- kontrola, diagnostika, oprava a čistenie dodaných rozmnožovacích materiálov,
- kompletne odplesnenie dodaných rozmnožovacích materiálov,
- výroba kombinovaných kópií (KK) od kontrolnej po vyrovnávacie tzv. rímske kópie (I., II., výstupná III. rímska)
- výroba nových rozmnožovacích duplikačných materiálov – duplikačný pozitív (DP, IMP), duplikátny negatív (DN, IMN),
- výroba kontrolnej kópie z nového duplikátneho negatívu,
- prepis zvuku do súborového formátu wav.

Laboratórne práce pri spravodajských filmových materiáloch:

- kontrola, čistenie, oprava a odplesnenie rozmnožovacích materiálov,
- diagnostika dodaných rozmnožovacích materiálov,
- výroba jednej novej KK,
- v prípade východiskového materiálu DP a KK, výroba nových rozmnožovacích materiálov,
- elektronické videopreписы na nosiče typu Digital Betacam, Betacam SP, VHS, DVD.

Operácie laboratórneho spracovania obnovy filmových materiálov v rokoch 2016 – 2018

Predmetom činnosti špecializovaných filmových laboratórií Bonton, a.s. v Zlíne sú operácie spojené s posúdením technického stavu filmových materiálov (8 mm, 16 mm, 35 mm) v špecializovaných filmových laboratóriách a následné rozhodnutia pre voľbu ďalších technických a technologických krokov pre zlepšenie ich technického stavu a ich realizácia:

- Odborná kontrola technického stavu filmových materiálov na tento účel určenom pracovisku s potrebným personálnym a technickým vybavením, t.j. sledovanie typických poškodení a defektov na materiáli samotnom, rovnako sa sledujú prenesené, prekopírované poškodenia, tiež chýbajúca číslovacia páska a pod. Dokument „Záznam o stave filmového materiálu“ musí obsahovať nasledovné údaje: názov filmu, druh materiálu, šírku filmového pásu, ČB alebo farebný film, formát obrazu, zvuku, počty dielov negatívu obrazu i zvuku (prípadne duplikátneho negatívu, duplikačného pozitívu), dĺžku (netto a brutto metráž), typ podložky, druh prepravného obalu, klasifikáciu technického stavu so súhrnným popisom závad, údaje o kontrolujúcom, dátum a miesto kontroly.
- Vyhotovenie správy – „Technického nálezu“, t.j. podrobného popisu a záznamu typických poškodení a defektov, ako sú napr. poškodenia perforácie – narazená, natrhnutá, odrená, narezaná, pretrhnutá perforácia; poškodenia povrchových plôch filmu, ako napr. vlasové rysky, zapršanie, ryhy a rysky, vrypy, nečistoty, zmrštenie, a pod.; a poškodenia materiálu plesňou – pre každý diel negatívu obrazu i negatívu zvuku samostatne.
- Rozhodnutie o voľbe a spôsobe realizácie potrebných technických a technologických operácií – „Technologické odporúčania“.

- Zhotovenie kontrolných kópií pre posúdenie kvality existujúcich duplikačných materiálov vyrobených z filmových kópií.
- Odborné ultrazvukové čistenie filmových materiálov, odplesnenie rozmnožovacích a zabezpečovacích filmových materiálov a nutné drobné opravy poškodených filmových materiálov, dodaných ku kontrole.

Operácie spojené s výrobou nových 35 mm filmových materiálov v špecializovaných filmových laboratóriách:

- Výroba duplikátnych farebných a čiernobielych rozmnožovacích a zabezpečovacích 35 mm filmových materiálov na aktuálnej typovej úrovni (Intermediát negatív, Intermediát pozitív, prípadne Internegatív, duplikátny negatív, duplikačný pozitív).
- Výroba farebných a čiernobielych kombinovaných kópií na aktuálnej typovej úrovni.
- Laboratórne práce a úkony realizované v uzavretom technologickom cykle.
- Zabezpečenie umeleckých a technických požiadaviek zodpovedných tvorivých pracovníkov.
- Preferovanie technologickej línie kinematografických materiálov firmy Kodak s požiadavkou na duplikačné postupy s využitím filmovej suroviny Kodak – Intermediate a Internegative na aktuálnej typovej úrovni.
- Elektronický prepis časti obnoveného filmového materiálu, ktorý nebude zaradený do realizácie programu OPIS2 na nové digitálne, analógové a magnetické nosiče podľa aktuálnej typovej úrovne k uchovaniu, sprístupňovaniu a šíreniu národného audiovizuálneho dedičstva (HDCAM SR, Digital Betacam, Betacam SP, BluRay, DVD, CD, DAT a VHS, prípadne ďalšie typy dohodnutých nosičov).

Pridružené činnosti:

- Obalenie filmových materiálov do mikroténových sáčkov a plastových obalov.
- Vytvorenie a vloženie písomného záznamu o stave filmového materiálu do plastového obalu I. dielu filmového materiálu k jednotlivým titulom.
- Zabezpečenie prevzatia a prepravy filmového materiálu z filmového archívu SFÚ a naspäť do filmového archívu SFÚ.
- Poistenie prevzatých archívnych filmových materiálov proti zničeniu, strate a pod.

S ohľadom na predpokladaný stav východiskových filmových materiálov bude absolútnou nutnosťou použitie špeciálnych technológií na spracovanie filmových archívnych materiálov – tzv. krokové kopírovanie mokrou cestou. Predpokladá sa aj využitie súčasných kopírovacích technológií, akou je optické imerzné krokové kopírovanie.

Príloha č. 2: Celkový prehľad obnovy audiovizuálneho dedičstva SR za obdobie 1. január 2006 – 30. september 2018

Samotná obnova filmového materiálu musí byť realizovaná pri dodržaní etických pravidiel a všetkých noriem a štandardov archivačnej činnosti; predovšetkým normatívy a odporúčania stanovené FIAF. SFÚ prostredníctvom členstva vo FIAF monitoruje technologický a technický pokrok v oblasti uchovávaní audiovizuálnych diel, ich ochrany a obnovy.

Predmetom spracovania sú filmy zhotovené na triacetáte celulózy a tiež na nitrocelulózovej podložke. Cieľom je výroba nových 35 mm farebných a čiernobielych filmových materiálov na tzv. bezpečnej polyesterovej podložke. Táto filmová podložka umožňuje zachovanie audiovizuálií bez poškodenia na dlhé časové obdobie, prirodzene za predpokladu dodržania teplotných a vlhkostných predpísaných parametrov. Očakáva sa taktiež zlepšenie obrazových a zvukových parametrov týchto filmových materiálov. Pre dosiahnutie optimálnych obrazových a zvukových parametrov filmových materiálov k uchovaniu audiovizuálneho dedičstva sa predpokladá aj výroba nových duplikátnych negatívov a duplikačných pozitívov. Cyklus obnovy zahŕňa viaceré operácie, ktoré možno rozdeliť na operácie spojené s diagnostikou a operácie súvisiace s výrobou nových 35 mm filmových materiálov. V rokoch 2006 – 2007 bol projekt realizovaný v certifikovaných filmových laboratóriách Ateliéry Bonton Zlín (výber dodávateľa na základe centrálneho verejného obstarávania služieb SFÚ podľa určených parametrov bez digitálneho postprodukčného spracovania).

V dôsledku nástupu digitálneho veku bolo nevyhnutné v rámci projektu vytvoriť priestor pre digitálne reštaurovanie a spracovanie audiovizuálnych diel, nakoľko bez ich digitálneho spracovania nebolo možné ich šírenie (televízne vysielanie, šírenie na nosičoch DVD, nové formy šírenia na internete, premietanie v zdigitalizovaných kinách a i.).

V rokoch 2008 – 2011 laboratórne spracovanie archívnych fondov a výroba nových materiálov sa uskutočňovali v certifikovaných filmových laboratóriách Ateliéry Bonton Zlín a kompletný reťazec digitálneho postprodukčného spracovania filmových materiálov zabezpečovala spoločnosť STUDIO 727, s.r.o. (výber dodávateľa na základe centrálneho medzinárodného verejného obstarávania služieb ministerstvom kultúry podľa určených parametrov).

V rokoch 2012 – 2015 sa laboratórne spracovanie archívnych fondov a výroba nových materiálov uskutočňovali v certifikovaných filmových laboratóriách Ateliéry Bonton Zlín (výber dodávateľa na základe centrálneho medzinárodného verejného obstarávania služieb podľa určených parametrov) a kompletný reťazec digitálneho postprodukčného spracovania vybraných filmových materiálov sa zabezpečoval v projekte OPIS, konkrétne na pracovisku SFÚ v odd. Digitálna audiovizia.

V roku 2015 SFÚ vypísal nové centrálné medzinárodné verejné obstarávanie služieb podľa určených parametrov na dodávateľské práce k projektu Systematická obnova audiovizuálneho dedičstva na roky 2016 – 2019. Prihlásili sa dva subjekty (TF CineNova GmbH, Wiesbaden, SRN a Ateliéry Bonton Zlín, a.s., ČR), z ktorých bol subjekt TF CineNova GmbH pre nespĺnenie podmienok ani na opakovanú výzvu komisiou vylúčený. Certifikované filmové laboratóriá spoločnosti **Ateliéry Bonton Zlín, a.s. (v roku 2016 zmena názvu spoločnosti na Bonton a.s.)**, ktoré na základe splnenia všetkých požadovaných zadaných parametrov a podmienok, tak naďalej v štvorročnom období 2016 – 2019 zabezpečujú obnovu a výrobu audiovizuálneho dedičstva deponovaného v SFÚ.

Kvantifikácia slovenských filmových zbierok za rok 2018 – **stav k 30. septembru 2018:**

Základné **slovenské filmy** archivované v SFÚ predstavujú k 30. septembru 2018 spolu **celkovú metráž 3 787 041 metrov** (dĺžka jednotlivých diel a fragmentov vyjadrená v metroch filmového materiálu). **Celková metráž všetkých druhov filmových materiálov** k slovenským dielam, archivovaných v zbierkach a fondoch SFÚ, predstavuje **spolu 22 516 089 metrov** filmového materiálu.

Spolu bolo k 30. septembru 2018 zaevidovaných do fondov filmového archívu ako nové akvizície (archívne prírastky) celkom 251 714 metrov filmových archívnych materiálov.

Tabuľka 10

druh filmového materiálu	stav k 31.12.2017 (metre)	prírastky za rok 2018 (metre) – k 30.9.2018	stav k 30.9.2018 (metre)
filmové kópie KK, KO	9 146 173	406 924	9 553 097
rozmnožovacie materiály NO, NZ, DN, DP, MP	11 975 023	987 969	12 962 992
SPOLU:	21 121 196	1 394 893	22 516 089

Tabuľka 11: Kvantifikácia filmových materiálov SFÚ po ošetroaní a obnove v nových depozitoch k 30.9.2018

Druh filmového materiálu:	Novo vyrobené filmové materiály (počet kotúčov)	Novo vyrobené filmové materiály (metráž)	Pôvodné filmové materiály (počet kotúčov)	Pôvodné filmové materiály (metráž)	počet kotúčov SPOLU:	metráž SPOLU:
Kombinovaná kópia (KK, KO):	5 426	1 916 872	1 099	282 940	6 525	2 199 812
Negatív obrazu (NO):	3	662	11 664	3 135 242	11 667	3 135 904
Duplikátny negatív (DNO, DN, IMN, KDN):	3 380	964 468	2 794	753 698	6 174	1 718 166
Negatív zvuku (NZ, PZ):	395	120 395	10 185	2 917 317	10 580	3 037 712
Duplikátny pozitív (DP, IMP):	2 793	751 715	4 129	1 102 086	6 922	1 853 801
Magnetický zvukový pás (MP):	0	0	1523	665 866	1 523	665 866
Číslovacie, clonkové pásy, šablóny, testy:	1	0	25	0	26	0
SPOLU VŠETKY FILMOVÉ MATERIÁLY:					43 417	12 611 261

Rozmnožovacie materiály SFÚ podľa druhu filmového materiálu	Celková metráž rozmnožovacích materiálov v SFÚ k 31.12. 2017	Zdiagnostikovaná a ošetrená metráž rozmnožovacích materiálov SFÚ od 1.1.2018 do 30.09. 2018	Celková zdiagnostikovaná a ošetrená metráž rozmnožovacích materiálov SFÚ k 31.12. 2017	Celková zdiagnostikovaná a ošetrená metráž rozmnožovacích materiálov SFÚ k 30.09. 2018	Zostatok metráže rozmnožovacích materiálov SFÚ bez diagnostiky a ošetrenia (zostáva ošetriť)
NO	2 970 379	98 818	2 661 774	2 760 592	209 787
NZ	2 866 959	99 238	2 587 333	2 686 571	180 388
DN	808 083	8 451	708 231	716 682	91 401
DP	2 704 727	72 239	1 135 852	1 208 091	1 496 636
MP	1 824 964	0	925 978	925 978	898 986
Spolu:	11 175 112	278 746	8 019 168	8 297 914	2 877 198

Projekt Systematická obnova audiovizuálneho dedičstva bol v rokoch 2015 až 2018 financovaný rovnako ako v predchádzajúcich obdobiach v sume 1 493 726 EUR ročne plus medziročný nárast na valorizáciu miezd – prvýkrát od roku 2015, kedy bol v sume 1 497 724 EUR, v roku 2016 v sume 1 498 241 EUR, v roku 2017 v sume 1 515 739 EUR, rozpočet na rok 2018 je v sume 1 524 742 EUR. Okrem miezd je jeho hodnota vo výške viazaného minimálneho ročného objemu zákazky pre dodávateľa Bonton, a.s. na základe centrálného verejného obstarávania. Práce zahŕňali diagnostiku, laboratórne ošetrovanie, obnovu filmového materiálu.

Tabuľka 12

Druh obnoveného materiálu	Obnova za rok 2015	Obnova za rok 2016	Obnova za rok 2017	Obnova za rok 2018 od 1.1.2018 do 30.9.2018
DN/IMN	53 528	89 497	94 294	34 211
DP/IMP	49 845	89 457	93 263	32 347
KK/KO	202 312	180 950	183 395	68 661
NZ	32 220	5 668	3 368	1 659
Spolu	337 905	365 572	374 320	136 878

Príloha č. 3: Podmienky archivovania filmových materiálov a rozdelenie skladových priestorov

Tabuľka 13: Podmienky v skladových priestoroch budovy sídla SFÚ na Grösslingovej č. 32, Bratislava (bez prenajatých priestorov):

technológia / zariadenie	stav	% vybavenosť*
zariadenia na udržiavanie teploty vzduchu	existujúca technológia	100
zariadenia na udržiavanie vlhkosti vzduchu	existujúca technológia	100
mobilné regále	existujúce	100
diagnostika materiálov (negatívy)	nie je	0
prevíjacie stoly	nové + zastaralé	70
strihacie stoly	nové + zastaralé	50
premietacie prístroje	nové	100
snímacia technika (pracovné záznamy)	kamera k snímaniu z plátna	50
záznamová a prepisová technika	minimálna, nedostatočná	30

* podiel zariadenej plochy v porovnaní s potrebným stavom pre súčasný rozsah zbierok

priestorové vybavenie + technológia	stav	% vybavenosť*
kompletne vybavené priestory - sklad negatívov	nové kompletne vybavenie	100
kompletne vybavené priestory - sklad kópií	kompletne vybavenie	100
základne vybavené priestory - sklad kópií v prenájme	iba statické regále	35

Tabuľka 14: Rozdelenie zbierkových fondov podľa lokality:

Sklad	% vybavenosť*	plocha m ²	stav
SFÚ Grosslingová 32	100	612	vlastný
Cargo Pezinok - Nový sklad	50	505	vlastný
Cargo Pezinok	90	888	prenajatý
sklad Martákova ul. Bratislava	100	153	prenajatý

Sklad zabezpečovacích rozmnožovacích materiálov

V súčasnosti SFÚ vôbec nedisponuje skladovým priestorom na uloženie zabezpečovacích rozmnožovacích materiálov (pôvodných + obnovených). **Duplikačný pozitív (DP) a intermediát pozitív (IMP) nemôže byť v zmysle noriem a archívnych pravidiel uskladnený na identickom mieste ako originálne negatívne materiály.** Provizórne sú v súčasnosti tieto rozmnožovacie materiály uložené v depozite v Pezinku spolu s negatívnymi materiálmi, i keď v samostatnom boxe, ale na tom istom mieste. Táto situácia je však neúnosná, ošetrovaný a novo vyrobený zabezpečovací rozmnožovací materiál nie je možné skladovať v identických priestoroch, pretože sa tým porušujú skladovacie pravidlá a takto uložený materiál stráca „zabezpečovaciu“ funkciu.

Tabuľka 15: Aktuálne množstvo zabezpečovacieho rozmnožovacieho materiálu, ktorému chýba depozit – stav k 30. septembru 2018:

druh filmovej podložky	počet kotúčov	počet metrov
Triacetát po ošetroení	9 736	2 704 727
Polyester (po obnove)	2 751	737 103

Len pre súčasné zbierky SFÚ a ich neskôr kompletne obnovené duplikáty je nevyhnutné zabezpečiť skladový priestor – depozitné pracovisko, ktoré bude spĺňať základné požiadavky ovplyvňujúce kvalitu uskladnenia audiovizuálií o rozlohe cca 350 m² skladovej plochy (pri uložení materiálov v mobilných regáloch) a cca 150 m² manipulačnej plochy. Celková rozloha skladového priestoru by nemala byť menšia ako 500 m². Objekt pre depozitné pracovisko možno zabezpečiť aj v rámci vlastných kapacít ministerstva kultúry alebo presunom správy nepotrebného majetku od iného orgánu ústrednej štátnej správy. Následne bude nevyhnutné z kapitálových výdavkov uvoľniť prostriedky na rekonštrukciu priestorov tak, aby tieto vyhovovali medzinárodným normám, najmä izolácie stien, klimatizáciu, posuvné regále, obslužné miestnosti a pod. Náklady na rekonštrukciu sa budú môcť presnejšie vyčíslieť až na základe poznania konkrétneho objektu.

Medzisklad pre neošetrené akvizície

V súvislosti s činnosťou SFÚ ako zákonného depozitára a s tým súvisiacou akvizíciou neošetrovaných filmových materiálov vystupuje aj požiadavka na zabezpečenie medziskladu pre neošetrené preberané akvizície. Tento materiál nie je možné uskladniť v skladoch s už ošetrovaným materiálom, a to najmä z dôvodu vysokého rizika rozšírenia plesní, ktorými z väčšej časti trpia akvizície, ktoré neboli odborne uskladnené. Nie je možné tento materiál ani umiestňovať v budove sídla SFÚ, a to jednak z pohľadu nevhodnosti vplyvu na zdravotný stav zamestnancov, nevhodného vplyvu na už uskladnené ošetrované, resp. nezávadné materiály v budove, jednak s ohľadom na akútny stav minimálneho voľného priestoru v budove SFÚ. Rozlohu skladového priestoru na dočasné uskladnenie zbierok pred ich ošetrovaním nie je možné kvantifikovať v súčasnosti na základe metráže, keďže takýmto údajom SFÚ z objektívnych dôvodov nedisponuje.

Špecifickou súvislosťou vo vzťahu k archívnym zbierkam SFÚ je aj skutočnosť, že k väčšine archivovaných filmových diel zároveň SFÚ vykonáva práva výrobcu audiovizuálneho záznamu (t. j. nie je iba archívom). Obnovenie materiálov je nevyhnutnou podmienkou ich ďalšieho využívania v televíznom vysielaní, videodistribúcii (DVD) a východiskom ich následnej digitalizácie pre využitie v nových médiách.

Prevádzka skladu v Pezinku

V roku 2007/2008 zabezpečil SFÚ za podpory zriaďovateľa rekonštrukciu skladového objektu v Pezinku tak, aby zodpovedal podmienkam archivácie filmových materiálov v súlade s ich technickým určením a normatívmi FIAF. Technické zariadenia v priestore, predovšetkým rozsiahly technologický celok chladiarenských zariadení, ale i bezpečnostný systém, požiarový systém, sieťové prepojenie zbierok s budovou, v ktorej sídli SFÚ, a informačným systémom SK Cinema, ako aj kamerový systém spolu so softvérom na zabezpečenie kontroly chladu, vlhkosti a súčasne i vstupu do objektu, vyžadujú pre obdobie rokov 2019 – 2020 nevyhnutné prevádzkové náklady. Zrekonštruovaný priestor bol odovzdaný do užívania k 18. decembru 2008. Následne v priebehu roku 2009 boli do neho uskladňované filmové materiály (hlavne v priebehu zimných mesiacov, aby sa znížili nároky na el. energiu – aklimatizácia materiálov), zabezpečilo sa nevyhnutné interiérové vybavenie objektu a pracoviska. Súčasne objekt nepretržite vyžaduje správu a údržbu systémov, revízie zariadení, spotrebný materiál a iné. Podstatným nákladom je spotreba elektrickej energie, ktorá je potrebná na prevádzku chladiacich zariadení, obzvlášť v letných mesiacoch.

V objekte je zriadená miestnosť pre technické pracovisko (doposiaľ bez technického vybavenia) pre prácu s filmovým materiálom, ako i kancelársky priestor, kde je časť priestoru vykurovaná prostredníctvom plynu. Keďže objekt je v Pezinku, vzrastajú dopravné náklady na prepravu filmových materiálov i osôb zabezpečujúcich ich uskladnenie a správu.

V období roku 2016 nastalo doplnenie ďalších 4 adsorpčných odvlhčovačov z vlastných kapitálových zdrojov inštitúcie, v ďalšom období 2017 a 2018 bola nevyhnutná výmena 3 kompresorov a iných komponentov klimatizačných zariadení, ktoré inštitúcia zabezpečila z príspevku zriaďovateľa a z vlastných zdrojov.